

- ابلاغ نمونه اساسنامه و امیدنامه صندوق سرمایه‌گذاری «صندوق در صندوق»
- ابلاغ دستورالعمل تاسیس صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه و خصوصی و نمونه اساسنامه صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی
- انجام معاملات قراردادهای آتی سبد سهام توسط صندوق‌های سرمایه‌گذاری
- سامانه سجام شرکت سپرده‌گذاری مرکزی برای شناسایی مشتریان حقیقی ایرانی
- تغییرات اساسنامه شرکت مادر (هلدینگ) در قالب تعاونی سهام عام با محوریت اساسنامه نمونه مصوب سازمان برای شرکت مادر (هلدینگ) با شخصیت حقوقی سهامی عام
- نصاب سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت در سهام و حق تقدم سهام
- ابلاغ مصوبه هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار در خصوص سرمایه‌گذاری صندوق‌ها در سهام دارای اختیار فروش تبعی با هدف تامین مالی
- تصمیم‌گیری در خصوص افزایش سرمایه نهادهای مالی دارای سهامدار بانکی یا اشخاص وابسته به بانک‌ها.

- شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در سال ۱۳۹۷ علی‌رغم خروج آمریکا از معاهده برجام تحت تاثیر عواملی نظیر کاهش ارزش ریال و افزایش قیمت جهانی کالاها از جمله قیمت نفت با ثبت بازده ۸۵/۵ درصدی به سطح ۱۷۸۶۵۹/۰ واحد رسید.
- شاخص فوق در سال ۱۳۹۶ نسبت به سال قبل از آن حدود ۲۴/۷ درصد افزایش یافته بود. همچنین، نسبت قیمت به درآمد انتظاری (P/E) کل بورس به ۶/۹ مرتبه رسید که نسبت به پایان سال ۱۳۹۶ با ۰/۵ واحد افزایش همراه بوده است. به طور کلی در سال ۱۳۹۷، همه شاخص‌های قیمتی نسبت به سال ۱۳۹۶ افزایش یافتند. شاخص سهام شناور آزاد که با هدف محاسبه وزن موثر شرکت‌ها براساس درصد سهام شناور آزاد مورد محاسبه قرار می‌گیرد، با افزایش ۹۴/۰ درصدی از ۱۰۳۱۳۶/۰ در پایان سال ۱۳۹۶ به ۲۰۰۱۲۵/۰ واحد در پایان سال ۱۳۹۷ رسید.
- شورای عالی بورس و اوراق بهادار و سازمان بورس و اوراق بهادار و هیات مدیره آن سازمان مجموعه‌ای از ضوابط و دستورالعمل‌ها را در سال ۱۳۹۷ به شرح ذیل تدوین و تصویب کردند:
- اصلاح دستورالعمل تاسیس و فعالیت موسسات رتبه‌بندی
- ابلاغ دستورالعمل تامین مالی جمعی

جدول ۱۸-۱- نماگرهای فعالیت بورس اوراق بهادار تهران (۱)

متوسط ارزش کل معاملات روزانه (هزار میلیارد ریال)	متوسط تعداد معاملات روزانه (میلیون سهم)	تعداد روزهای فعالیت بورس طی سال	ارزش معاملات (هزار میلیارد ریال)			تعداد معاملات (میلیارد سهم)			
			کل	حق تقدم سهم	سهم	کل	حق تقدم سهم	سهم	
									۱۳۹۶
۲/۲	۱۰۳۹/۹	۲۴۱	۵۳۹/۱	۶/۸	۵۳۲/۳	۲۵۰/۶	۱۴/۶	۲۳۶/۰	۱۳۹۶
۵/۸	۲۱۱۹/۳	۲۴۱	۱۴۰۷/۴	۱۰/۲	۱۳۹۷/۲	۵۱۰/۸	۱۸/۳	۴۹۲/۴	۱۳۹۷

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار و شرکت بورس اوراق بهادار تهران
۱- تعداد و ارزش معاملات با احتساب معاملات تابلو غیر رسمی است.

(۱۳۶۹=۱۰۰)

جدول ۱۸-۲- شاخص‌های بازدهی سرمایه‌گذاری در بورس اوراق بهادار تهران

شاخص کل قیمت	پایان سال		۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	درصد تغییر
	۱۳۹۷	۱۳۹۶				
شاخص کل قیمت	۱۷۸۶۵۹/۰	۹۶۲۸۹/۹	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۸۵/۵
شاخص شناور آزاد	۲۰۰۱۲۵/۰	۱۰۳۱۳۶/۰	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۹۴/۰
شاخص قیمت مالی	۲۰۵۲۶۶/۰	۱۱۹۱۷۵/۰	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۷۲/۲
شاخص قیمت صنعت	۱۶۱۰۳۰/۹	۸۶۰۸۱/۷	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۸۷/۱
شاخص قیمت بازار اول	۱۳۳۸۶۷/۰	۶۸۱۲۴/۲	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۹۶/۵
شاخص قیمت بازار دوم	۳۴۵۱۶۲/۰	۲۰۶۴۸۶/۰	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۶۷/۲
شاخص ۵۰ شرکت فعال تر (میانگین موزون)	۷۶۶۸/۳	۴۰۳۶/۳	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۹۰/۰

ماخذ: شرکت بورس اوراق بهادار تهران

۱-۱۸- سهام

۱-۱۸-۱- معاملات سهام و حق تقدم سهام

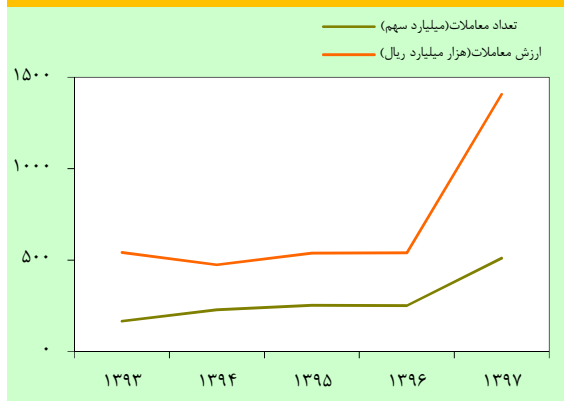
صنایع «بانک‌ها و موسسات اعتباری» و «محصولات شیمیایی» به ترتیب با ۲۱/۹ و ۱۸/۲ درصد بالاترین سهم از کل تعداد و ارزش معاملات را به خود اختصاص دادند.

در سال ۱۳۹۷، تعداد ۵۱۰/۸ میلیارد سهم و حق تقدم سهام به ارزش ۱۴۰۷/۴ هزار میلیارد ریال در بورس اوراق بهادار تهران داد و ستد شد. این ارقام در مقایسه با معاملات سال ۱۳۹۶ به ترتیب ۱۰۳/۸ و ۱۶۱/۱ درصد تغییر کردند.

در سال مورد بررسی، بورس اوراق بهادار تهران ۲۴۱ روز فعال بود. در این سال متوسط تعداد معاملات روزانه سهام و حق تقدم سهام ۲۱۱۹/۳ میلیون سهم به ارزش ۵/۸ هزار میلیارد ریال بود که این ارقام در مقایسه با سال ۱۳۹۶ به ترتیب ۱۰۳/۸ و ۱۶۱/۱ درصد تغییر یافتند.

آمار معاملات سهام و حق تقدم سهام در بورس اوراق بهادار تهران به تفکیک صنایع در سال ۱۳۹۷ نشان می‌دهد

نمودار ۱۸-۱- معاملات سهام در بورس اوراق بهادار تهران

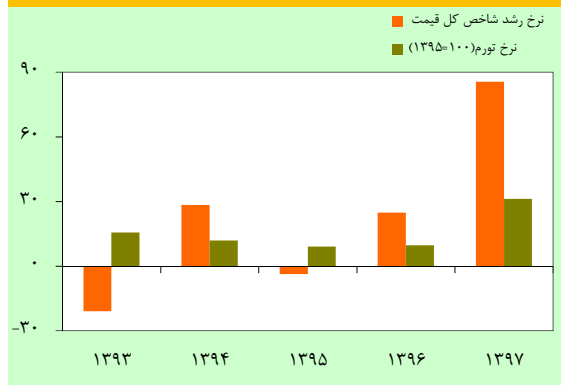
پایان سال ۱۳۹۶ معادل ۷۸/۶ درصد افزایش یافت. نسبت ارزش جاری بازار سهام به تولید ناخالص داخلی، که به عنوان معیار سنجش عمق بازار سهام مورد استفاده قرار می‌گیرد، در سال مورد بررسی معادل ۳۶/۷ درصد بود که در مقایسه با سال قبل از آن حدود ۱۰/۹ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد.

جدول ۱۸-۳- تعداد دفعات معامله و تعداد خریداران اوراق بهادار(۱)

درصد تغییر	سال	
	۱۳۹۷	۱۳۹۶
	تعداد دفعات (میلیون دفعه)	
۱۱۶/۶	۳۳/۳	۱۵/۴
	تعداد خریداران (هزار نفر)	
۸۴/۱	۶۶۷/۵	۳۶۲/۶
	متوسط تعداد خرید هر نفر(هزار سهم)	
۱۰/۷	۷۶۵/۲	۶۹۱/۲
	متوسط ارزش خرید هر نفر(میلیون ریال)	
۴۱/۸	۲۱۰۸/۴	۱۴۸۶/۹

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار و شرکت بورس اوراق بهادار تهران
۱- ارقام براساس کل معاملات سهام و اوراق مشارکت است.

نمودار ۱۸-۲- مقایسه نرخ رشد شاخص کل قیمت سهام با تورم (درصد)

در سال مورد بررسی، صنایع «ساخت دستگاه‌ها و وسایل ارتباطی» و «محصولات چوبی» از بیشترین افزایش در حجم معاملات نسبت به سال ۱۳۹۶ برخوردار بودند. صنایع «ساخت دستگاه‌ها و وسایل ارتباطی» و «بانک‌ها و موسسات اعتباری و واسطه‌گری‌های پولی و مالی» نیز با بیشترین افزایش در ارزش معاملات مواجه بودند.

در پایان سال ۱۳۹۷، ارزش جاری بازار سهام به ۶۸۲۸/۸ هزار میلیارد ریال رسید که در مقایسه با رقم

جدول ۱۸-۴- ارزش جاری بازار سهام، ارزش معاملات، نسبت فعالیت بورس و عمق بازار سهام(۱) (هزار میلیارد ریال)

ارزش جاری بازار در پایان سال	ارزش معاملات	میانگین ارزش جاری بازار	نسبت فعالیت بورس (۲)(۳)(درصد)	عمق بازار سهام(نسبت ارزش جاری بازار به تولید ناخالص داخلی)(درصد)(۳)
۳۸۲۴/۲	۵۳۹/۱	۳۵۲۲/۱	۱۵/۳	۲۵/۸
درصد تغییر نسبت به سال قبل	۰/۲	۵/۴		۰/۵
۶۸۲۸/۸	۱۴۰۷/۴	۵۳۲۶/۵	۲۶/۴	۳۶/۷
درصد تغییر نسبت به سال قبل	۱۶۱/۱	۵۱/۲		۱۰/۹

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار و شرکت بورس اوراق بهادار تهران
۱- شامل تابلو غیر رسمی و اوراق مشارکت نمی‌باشد.
۲- براساس میانگین اول و آخر دوره ارزش جاری بازار سهام محاسبه شده است.
۳- تغییرات برحسب واحد درصد می‌باشد.

کک و سوخت هسته‌ای»، «بانک‌ها و موسسات اعتباری»، «شرکت‌های چندرشته‌ای صنعتی» و «مخابرات» به ترتیب با

در پایان سال ۱۳۹۷، صنایع «محصولات شیمیایی»، «فلزات اساسی»، «استخراج کانه‌های فلزی»، «فرآورده‌های نفتی،

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۳۹۷

در پایان سال ۱۳۹۷، شاخص قیمت سهام در بازار اول به ۱۳۳۸۶۷/۰ واحد رسید که در مقایسه با رقم این شاخص در پایان سال ۱۳۹۶ به میزان ۹۶/۵ درصد افزایش داشت. شاخص قیمت در بازار دوم نیز به ۳۴۵۱۶۲/۰ واحد در پایان سال ۱۳۹۷ رسید که ۶۷/۲ درصد نسبت به پایان سال ۱۳۹۶ افزایش نشان می‌دهد.

در میان صنایع ۴۰ گانه بورس اوراق بهادار تهران در سال ۱۳۹۷، شاخص قیمت ۳۶ صنعت افزایش و شاخص قیمت یک صنعت کاهش یافت^(۱) و شاخص قیمت صنعت «ابزار پزشکی، اپتیک و اندازه‌گیری» بدون تغییر ماند. صنایع «زراعت و خدمات وابسته»، «استخراج سایر معادن»، «محصولات چوبی» و «استخراج کانه‌های فلزی» بیشترین افزایش شاخص قیمت را در میان صنایع مختلف به ترتیب به میزان ۱۸۳/۲، ۱۷۸/۵، ۱۷۸/۵ و ۱۷۸/۱ درصد به خود اختصاص دادند. صنعت «اطلاعات و ارتباطات» با ۱۰/۵ درصد کاهش همراه بود.

۱۸-۲- تعداد شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران

در سال ۱۳۹۷، تعداد شرکت‌های درج شده روی تابلوهای بورس به ۳۲۷ شرکت رسید. در این سال شرکت‌های تشکیل‌دهنده شاخص مالی ۴۳ شرکت بودند که از این میان، بانک‌ها و موسسات اعتباری ۱۱، سرمایه‌گذاری‌ها ۱۵، بیمه و صندوق بازنشستگی بجز تامین اجتماعی ۶، سایر واسطه‌گری‌های مالی ۶ و فعالیتهای کمکی به نهادهای مالی واسط ۵ عدد بودند.

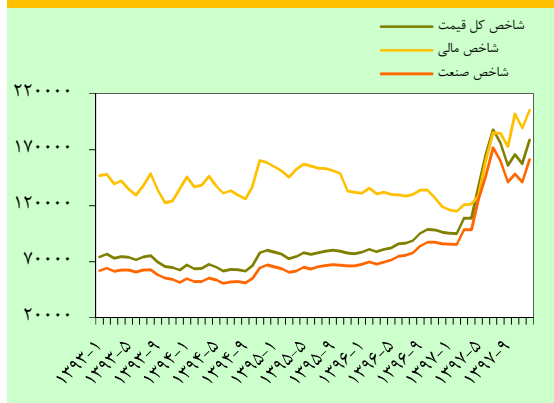
۱- صنایع «خرده‌فروشی به‌استثنای وسایل نقلیه موتوری» و «پیمانکاری صنعتی» در سال ۱۳۹۷ به صنایع بورسی اضافه شدند.

۲۳/۵، ۱۶/۶، ۱۰/۰، ۹/۸، ۷/۱، ۵/۶ و ۴/۶ درصد و در مجموع ۷۷/۲ درصد، بیشترین سهم از ارزش جاری بازار سهام را در اختیار داشتند. نسبت فعالیت بورس در سال ۱۳۹۷ به ۲۶/۴ درصد رسید که در مقایسه با سال قبل از آن حدود ۱۱/۱ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد.

۱۸-۱-۲- شاخص‌های قیمت و بازدهی بازار سهام

شاخص کل قیمت در پایان سال ۱۳۹۷ به ۱۷۸۶۵۹/۰ واحد رسید که در مقایسه با پایان سال ۱۳۹۶ به میزان ۸۵/۵ درصد افزایش داشت. در سال ۱۳۹۷، نسبت قیمت به بازده انتظاری (P/E) بورس اوراق بهادار معادل ۶/۹ مرتبه بود که در مقایسه با سال قبل از آن حدود ۰/۵ واحد افزایش یافت.

نمودار ۱۸-۳- شاخص‌های ماهانه سهام

در میان اجزای شاخص کل قیمت سهام در پایان سال ۱۳۹۷، شاخص قیمت مالی به ۲۰۵۲۶۶/۰ واحد رسید که در مقایسه با رقم شاخص در پایان سال ۱۳۹۶ معادل ۷۲/۲ درصد افزایش نشان می‌دهد. شاخص قیمت صنعت از ۸۶۰۸۱/۷ واحد در پایان سال ۱۳۹۶ با ۸۷/۱ درصد افزایش به ۱۶۱۰۳۰/۹ واحد در پایان سال ۱۳۹۷ رسید.

جدول ۱۸-۵- تعداد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

تغییر	پایان سال		
	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵
شرکت‌های پذیرفته شده	۳۲۷	۳۲۶	۳۲۷
شرکت‌های تشکیل دهنده شاخص مالی (۱)	۴۳	۴۰	۴۰
سایر شرکت‌ها	۲۸۴	۲۸۶	۲۸۷
شرکت‌های حذف شده	۰	۳	۲
شرکت‌های درج شده روی تابلوها (۲)	۳۲۷	۳۲۳	۳۲۵
تغییر	۱/۰	-۱/۰	۳/۰
تغییر	۳/۰	۰/۰	-۲/۰
تغییر	-۲/۰	۱/۰	-۳/۰
تغییر	۴/۰	-۲/۰	۴/۰

ماخذ: شرکت بورس اوراق بهادار تهران

۱- شامل شرکت‌های صنایع «بانک‌ها، مؤسسات اعتباری و سایر نهادهای پولی»، «سرمایه‌گذاری‌ها»، «سایر واسطه‌گری‌های مالی»، «بیمه و صندوق بازنشستگی بجز تامین اجتماعی» و «فعالیت‌های کمکی به نهادهای مالی واسطه» می‌باشند.
۲- از مجموع شرکت‌های درج شده در تابلو بورس در پایان سال ۱۳۹۷، تعداد ۷۱ شرکت در تابلو اصلی و ۶۷ شرکت در تابلو فرعی بازار اول و ۱۸۹ شرکت در بازار دوم فعال بودند.

۱۸-۳- مجوزهای صادر شده افزایش سرمایه شرکت‌های

پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران
و فرابورس ایران

سال مورد بررسی، تمامی منابع افزایش سرمایه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بجز «مطالبات و آورده نقدی» با افزایش همراه بود. در این میان، افزایش سرمایه از محل «سود انباشته» بیشترین درصد افزایش را به خود اختصاص داد.

در سال ۱۳۹۷، مجموع افزایش سرمایه شرکت‌های بورسی و فرابورسی ۶۲۷/۶ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با سال قبل از آن معادل ۲۶۱/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد. در

جدول ۱۸-۶- مجوزهای صادر شده افزایش سرمایه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران

درصد تغییر	مبلغ افزایش سرمایه	محل افزایش سرمایه		
		تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت	مطالبات و آورده نقدی	سود انباشته
-۴۴/۳	۱۷۳۷۰۴/۷	۰/۰	۱۴۳۴۳۵/۷	۲۹۵۰۶/۰
۲۶۱/۳	۶۲۷۵۹۵/۵	۳۷۲۹۱۱/۳	۹۰۵۴۶/۶	۱۶۰۲۸۹/۰
			۷۶۳/۱	۳۸۴۸/۶

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار

۱۸-۴- فعالیت کارگزاران بورس اوراق بهادار

در سال ۱۳۹۷، تعداد ۹۱ کارگزاری غیر بانکی در سال ۱۳۹۷ در بورس اوراق بهادار فعال بودند که سهم آنها از کل ارزش خرید سهام و حق تقدم سهام ۷۳/۱ درصد و از مجموع ارزش فروش

در سال ۱۳۹۷، تعداد ۱۱۰ شرکت کارگزاری در بورس اوراق بهادار فعال بودند. در این میان، ۱۹ کارگزاری مربوط به بانک‌های دولتی و غیر دولتی بود که سهم آنها از مجموع ارزش خرید و فروش سهام و حق تقدم سهام به ترتیب ۲۶/۹ و ۲۶/۴

جدول ۱۸-۷- فعالیت کارگزاران بورس اوراق بهادار

تعداد در سال	خرید سهام (میلیارد ریال) (۱)		سهم از خرید		فروش سهام (میلیارد ریال) (۱)		سهم از فروش
	۱۳۹۷	۱۳۹۶	سال ۱۳۹۷ (درصد)	سال ۱۳۹۶ (درصد)	۱۳۹۷	۱۳۹۶	
۹۱	۱۰۲۸۱۳۷	۳۶۳۰۸۶	۷۳/۱	۳۸۲۸۲۱	۱۰۳۴۷۱۹	۱۷۰/۳	۷۳/۶
۱۹	۳۷۸۷۳۳	۱۷۵۹۸۹	۲۶/۹	۱۵۶۲۵۴	۳۷۱۴۶۴	۱۳۷/۷	۲۶/۴
۱۱۰	۱۴۰۶۸۷۰	۵۳۹۰۷۵	۱۰۰/۰	۵۳۹۰۷۵	۱۴۰۶۱۸۳	۱۶۰/۹	۱۰۰/۰

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار و شرکت بورس اوراق بهادار تهران
۱- بدون احتساب معاملات تابلو غیر رسمی و اوراق مشارکت

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۳۹۷

باتوم و بیشترین ارزش معاملات مربوط به گروه پلیمرها بود که به ترتیب ۳۱/۹ و ۴۷/۷ درصد از وزن و ارزش معاملات در گروه محصولات نفتی و پتروشیمی را به خود اختصاص دادند.

۱۸-۶- فرابورس ایران

در سال ۱۳۹۷، ارزش کل معاملات فرابورس ایران به ۱۰۱۷/۱ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به سال قبل از آن معادل ۷۰/۸ درصد افزایش نشان می‌دهد. حجم معاملات فرابورس ایران طی سال مورد بررسی ۱۷۰/۲ میلیارد ورقه بود که نسبت به سال ۱۳۹۶ به میزان ۸۸/۸ درصد افزایش یافته است.

از مجموع ارزش کل معاملات فرابورس در این سال، ۵۴/۹ درصد در بازار ابزارهای نوین مالی، ۲۲/۴ درصد در بازار دوم، ۵/۸ درصد در بازار اول و ۰/۱ درصد در بازار سوم و شرکت‌های کوچک و متوسط انجام پذیرفت. بازار پایه فرابورس ایران در اجرای بند (ب) ماده ۹۹ قانون برنامه پنجم توسعه در سال ۱۳۹۰ آغاز به کار نمود. این بازار در سال ۱۳۹۷ سهمی معادل ۱۶/۸ درصد از کل ارزش و ۴۵/۸ درصد از کل حجم معاملات بازارهای فرابورس کشور را به خود اختصاص داد. حجم و ارزش سهام مبادله شده در بازار اول در سال ۱۳۹۷ نسبت به سال ۱۳۹۶ به ترتیب معادل ۷۵/۲ و ۱۶۸/۲ درصد افزایش نشان می‌دهد.

بازار اوراق مشارکت فرابورس ایران که در تاریخ ۱۳۸۸/۷/۱۱ راه‌اندازی شد، در سال ۱۳۸۹ با تنوع بخشیدن به ابزارهای بدهی در این بازار، تغییر نام پیدا کرد و از سال ۱۳۹۰ با نام بازار «ابزارهای نوین مالی» به فعالیت خود ادامه داد. در سال ۱۳۹۷، تعداد ۴/۵ میلیارد ورقه به ارزش ۵۵۸/۲ هزار میلیارد ریال در بازار ابزارهای نوین مالی معامله شد. در سال

۱۸-۵- بورس کالا

در سال ۱۳۹۷، بورس کالای ایران ۲۴۱ روز معاملاتی را سپری نمود. طی سال مورد بررسی، ۲۴/۸ میلیون تن انواع کالاها در سه گروه اصلی «صنعتی و معدنی»، «فرآورده‌های نفت و پتروشیمی» و «محصولات کشاورزی» داد و ستد شدند که نسبت به سال ۱۳۹۶ معادل ۶/۵ درصد کاهش داشت. طی سال مورد بررسی، ارزش معاملات بورس کالای ایران ۸۸۰/۹ هزار میلیارد ریال بود که نسبت به سال قبل از آن به میزان ۷۸/۲ درصد افزایش نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۹۷، در مجموع ۷/۸ میلیون تن محصولات صنعتی و معدنی به ارزش ۳۲۸/۱ هزار میلیارد ریال مبادله شد که نسبت به سال قبل از آن از لحاظ حجم و ارزش به ترتیب ۱۱/۳ درصد کاهش و ۶۰/۱ درصد افزایش نشان می‌دهد. از رقم مذکور، ۶/۵ میلیون تن به ارزش ۲۱۹/۸ هزار میلیارد ریال به معاملات فولاد اختصاص داشت. حجم معاملات سنگ‌آهن و مس نیز به ترتیب ۰/۷ و ۰/۲ میلیون تن به ارزش ۲/۲ و ۷۱/۷ هزار میلیارد ریال بود.

در سال مورد بررسی، حدود ۱/۹ میلیون تن محصولات کشاورزی از جمله گندم، برنج، جو، ذرت، شکر، دانه‌های روغنی، خرما، زعفران، روغن خام، مرغ و جوجه به ارزش ۲۶/۵ هزار میلیارد ریال در تالار کشاورزی بورس کالا مبادله شد. در این بازار، ۱/۷ میلیون تن گندم به ارزش ۱۵/۵ هزار میلیارد ریال معامله شد.

در سال ۱۳۹۷، تعداد ۱۰ گروه فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی در بورس کالا داد و ستد شد. وزن و ارزش محصولات داد و ستد شده به ترتیب ۱۵/۱ میلیون تن و ۵۲۶/۳ هزار میلیارد ریال بود. بیشترین حجم معاملات مربوط به وکیوم

۱۳۹۷، تعداد نمادهای معاملاتی فرابورس شامل تعداد شرکتها و اوراق مشمول ارزش بازار، ۴۳۳ نماد بود که در مقایسه با سال ۱۳۹۶ حدود ۱۴/۶ درصد رشد داشت.

جدول ۱۸-۸- مقایسه ارزش و حجم معاملات در بازارهای فرابورس ایران طی سال ۱۳۹۷

بازار	ارزش معاملات (هزار میلیارد ریال)		حجم معاملات (میلیارد ورقه)	
	درصد از کل	درصد از کل	درصد از کل	درصد از کل
اول	۵۹/۳	۵/۸	۱۹/۳	۱۱/۴
دوم	۲۲۸/۳	۲۲/۴	۶۸/۳	۴۰/۱
سوم	۰/۴	*	—	*
ابزارهای نوین مالی	۵۵۸/۲	۵۴/۹	۴/۵	۲/۶
پایه شرکت‌های کوچک و متوسط	۱۷۰/۴	۱۶/۸	۷۸/۰	۴۵/۸
جمع	۱۰۱۷/۱	۱۰۰/۰	۱۷۰/۲	۱۰۰/۰

ماخذ: شرکت فرابورس ایران

۱۸-۷- صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک

تعداد صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک در سال ۱۳۹۷ بدون تغییر نسبت به سال ۱۳۹۶ معادل ۲۰۰ صندوق بود. ارزش روز کل این صندوق‌ها از ۱۴۷۵/۱ هزار میلیارد ریال در پایان سال ۱۳۹۶ با ۵/۵ درصد افزایش به ۱۵۵۵/۷ هزار میلیارد ریال در پایان سال ۱۳۹۷ رسید. عمده افزایش ارزش صندوق‌های سرمایه‌گذاری از محل صندوق‌های با درآمد ثابت صورت گرفت. تعداد کل سرمایه‌گذاران (حقیقی و حقوقی) این صندوق‌ها از ۲۲۲۶/۶ هزار فقره در سال ۱۳۹۶ به ۲۱۴۱/۷ هزار فقره در سال ۱۳۹۷ کاهش یافت. ارزش معاملات سهام صندوق‌های سرمایه‌گذاری (مجموع ارزش خرید و فروش سهام) با ۱۲۰/۳ درصد افزایش نسبت به سال ۱۳۹۶ به ۲۴۷/۸ هزار میلیارد ریال در سال ۱۳۹۷ رسید.

جدول ۱۸-۹- عملکرد صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک

تغییر درصد	سال		تعداد کل صندوق‌ها (۱)
	۱۳۹۶	۱۳۹۷	
۰/۰	۲۰۰	۲۰۰	تعداد کل صندوق‌ها (۱)
۵/۵	۱۵۵۵/۷	۱۴۷۵/۱	ارزش کل صندوق‌ها (هزار میلیارد ریال) (۱)
			تعداد سرمایه‌گذاران (هزار نفر)
-۳/۸	۲۱۳۶/۳	۲۲۲۱/۷	حقیقی
۱۱/۴	۵/۴	۴/۹	حقوقی
-۳/۸	۲۱۴۱/۷	۲۲۲۶/۶	کل
			ارزش معاملات سهام صندوق‌ها (مجموع ارزش خرید و فروش سهام- هزار میلیارد ریال)
۱۲۰/۳	۲۴۷/۸	۱۱۲/۵	

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار
۱- عملکرد در پایان سال می‌باشد.

۱۸-۸- اوراق مشارکت

در سال ۱۳۹۷، مبلغ ۸۵/۵ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت با مجوز بانک مرکزی منتشر شد که ۳۹/۹ هزار میلیارد ریال آن (۴۶/۷ درصد) به فروش رفت.

طبق بند (د) تبصره ۵ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۷، به شهرداری کلان‌شهرها اجازه داده شد به طور مشترک یا انفرادی با مجوز بانک مرکزی و تایید وزارت کشور تا سقف ۵۵ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت منتشر کنند. در این سال از محل بند مذکور معادل ۴۳/۵ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت شهرداری‌ها انتشار یافت و ۴۹/۴ میلیارد ریال آن به فروش رسید. در سال ۱۳۹۷، معادل ۲۲/۰ هزار میلیارد ریال از اوراق فروش نرفته شهرداری‌ها در سال ۱۳۹۶ مجوز عرضه و انتشار مجدد دریافت کردند. در مجموع، سهم شهرداری‌ها از کل اوراق مشارکت منتشر شده و فروش رفته به ترتیب ۷۶/۶ و ۵۵/۲ درصد بود.

همچنین در سال مورد بررسی، برای تامین مالی طرح‌های دولتی از محل قانون بودجه سال ۱۳۹۶، معادل ۱۷/۹ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت از محل عرضه مجدد اوراق مذکور در سال ۱۳۹۷ به فروش رسید.

جدول ۱۸-۱۰- وضعیت اوراق مشارکت دارای مجوز از بانک مرکزی

(هزار میلیارد ریال)

وضعیت اوراق تا پایان سال ۱۳۹۷		نرخ سود علی الحساب (درصد)	مبلغ فروش رفته	مبلغ منتشر شده	کل مبلغ مصوب	تعداد دفعات انتشار اوراق مشارکت	تعداد طرح‌های اوراق مشارکت منتشره در هر سال	از ابتدای انتشار تا پایان سال ۱۳۹۶	سال ۱۳۹۷
سررسید نشده	سررسید شده								
۱۷۹/۵	۶۴۷/۲	۱۵-۲۴	۸۲۹/۸	۱۲۸۷/۸	۱۳۲۶/۱	۲۹۲	۲۹۷	۱۳۹۶	۱۷۹/۵
—	۰/۰	۱۸	—	۴۳/۵	۴۳/۵	۹	۹	۱۳۹۷	—
از ابتدای انتشار (سال ۱۳۷۳)									
۱۷۹/۶	۶۴۷/۲	—	۸۲۹/۸	۱۳۳۱/۳	۱۳۶۹/۶	۳۰۱	۳۰۶	(سال ۱۳۷۳)	۱۷۹/۶

۱۸-۹- بررسی مقایسه‌ای بورس ایران و جهان

شانگهای، سیبو اروپا، کره، لندن و هنگ‌کنگ تعلق داشت که در مجموع با ۸۱/۶ هزار میلیارد دلار حدود ۸۴/۹ درصد از ارزش معاملات سهام بورس‌های عضو را در اختیار داشتند.

اگرچه شاخص‌های اصلی قیمت در هریک از بورس‌ها به روش متفاوتی محاسبه می‌شود، اما درصد تغییرات آنها می‌تواند نشان‌دهنده میانگین بازده بازار باشد. در سال ۲۰۱۸، به لحاظ شاخص قیمت و بازده (کل) فرابورس، بورس تهران، قطر و اوکراین در میان اعضای این فدراسیون به ترتیب رتبه اول تا چهارم را به خود اختصاص دادند و نسبت به سال ۲۰۱۷ معادل ۸۱/۳، ۶۸/۹، ۲۵/۶ و ۲۵/۱ درصد افزایش یافتند.

براساس گزارش فدراسیون جهانی بورس‌ها^(۱)، نماگرهای عمده فعالیت بورس‌های عضو این فدراسیون نشان می‌دهد که در سال ۲۰۱۸ میلادی، بورس‌های نیویورک، نزدک، ژاپن، شانگهای، هنگ‌کنگ، یورونکست اروپا، لندن، شنژن، کانادا و بورس ملی هند ۱۰ بورس بزرگ جهان از نظر ارزش بازار سهام^(۲) بودند و در مجموع با ۵۷/۴ هزار میلیارد دلار حدود ۷۴/۸ درصد از ارزش بازار سهام بورس‌های عضو را در اختیار داشتند.

بیشترین ارزش معاملات سهام^(۳) در این سال به ترتیب به بورس‌های نیویورک، نزدک، بتس آمریکا، شنژن، ژاپن،

۱- World Federation of Exchanges, Annual Report and Statistics, ۲۰۱۸

۲- Market Capitalization

۳- Value of Share Trading